

Ovatko yritystuet tarpeellisia? Yrittäjien näkökulma yritystukikeskusteluun

Mika Kuismanen, Ph.D.
Pääekonomisti

Yritystukiseminaari
11.10.2017

Ovatko yritystuet tarpeellisia?

Kyllä,

koska yritystuilla voidaan saada aikaan myönteisiä hyvinvointivaikutuksia varsinkin tilanteissa joissa esiintyy markkinapuutteita.

Yritystukien pitäisi olla(aina) sellaisia, että niillä on (positiivisia) ulkoisvaikutuksia.

Positiiviset ulkoisvaikutukset liittyvät usein T&K-panostuksiin → nostavat tuottavuutta myös pitkällä aikavälillä.

Ovatko kaikki tällä hetkellä jaettavat yritystuet tarpeellisia?

Eivät ole.

Yleensä yritystukien määräksi arvioidaan noin 4 mrd. euroa. TEM (22/2017) arvioi suorien tukien määräksi 1,1 mrd. euroa ja verotukien määräksi 2,9 mrd. euroa.

4 mrd. euroa on lattia: mukaan tulisi laskea EU-osarahoitteiset tuet, EU:n maatalouspolitiikan piiriin kuuluvat tuet, alennetut ALV-kannat jne.

TEMin arvion mukaan uudistavien tukien osuus kaikista (mukaan lasketuista) tuista olisi noin 10 %.

Onko yritystuista tapeeksi tutkittua tietoa?

Kyllä

Sekä kotimaista mutta etenkin kansainvälistä akateemiset kriteerit täyttävää tutkimusta on runsaasti ja viesti on varsin yhdenmukaista.

- Vetoaminen tutkimuksen vähyyteen on huono syy olla uudistamatta yritystukirakennetta.

On totta, että kaikkien yksittäisten tukien “eksakteja” vaikutuksia ei tiedetä.

- Kenttää sekoittaa “intressipiirien” kvasi-akateemiset kalkyytit.

Mikä on yrittäjien näkökulma?

Yrittäjien v. yritysten näkökulma

- Yrittäjät eivät pidä markkinarakennetta vääristävistä tuista.
- Kriteerinä ei (milloinkaan) pidä olla yrityskoko, yritysmuoto jne.
- Yrittäjät eivät kannata juustohöylälähestymistapaa.
- Ei liian äkkinäisiä liikkeitä mutta toimeen tartuttava heti.
- Myös T&K-tukiin suhtauduttava kriittisesti.
- Yritystukien hallinnointi on hajanaista ja tehotonta.
- Yritystuet, sosiaaliturva ja huoli julkisen talouden tulevaisuudesta.

Parlamentaarisen yritystukityöryhmän perustaminen on erinomainen asia, joskin tuloksia olisi syytä saada aikaan.

Mitä yrittäjät ovat ehdottaneet?

Keväällä julkaistu yritystukien leikkauslista

- Kiitosta ja haukkuja. Analyyttinen palaute vähäistä.
- Konkreettinen keskustelunavaus ja emme väitä listan olevan “ainut oikea”.

Listalla esimerkiksi:

- Päästökaupan kompensaatiotuki
- Yritysten energiaverotuki
- Yritysten palkkatuki
- Maaseudun yritystuki
- Kauppa-alustuki

JNE.

Kiitos!